

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/130/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1510010770
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1510010770.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Kamila Ivánka a Mgr. Marcely Kosovej, v trestnej veci obžalovaného F. N., stíhaného pre trestný čin nezaplatenia dane podľa § 278 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného F. N. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/157/2010 zo dňa 08.09.2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. marca 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného F. N., nar. XX.XX.XXXX v Q. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 2T/157/2010 zo dňa 08.09.2015 bol obžalovaný F. N. uznaný vinným z trestného činu nezaplatenia dane podľa § 278 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v priebehu zdaňovacieho obdobia od 01.09.1999 do 31.03.2000 ako podnikateľ-fyzická osoba vystupujúca pod obchodným menom F. N. P. OK-X plus, DIČ: XXXXXXXXX/XXX podal daňové priznania k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 1999 vo výške 58.389,- Sk so splatnosťou 25.10.1999 a dodatočné daňové priznanie za september 1999 dňa 22.12.1999 vo výške 346,- Sk, za zdaňovacie obdobie október 1999 vo výške 58.845,- Sk so splatnosťou 25.11.1999, za zdaňovacie obdobie november 1999 vo výške 69.995,- Sk so splatnosťou 27.12.1999, za zdaňovacie obdobie december 1999 vo výške 81.807,- Sk so splatnosťou 25.01.2000, za zdaňovacie obdobie január 2000 vo výške 73.847,- Sk so splatnosťou 25.02.2000, za zdaňovacie obdobie február 2000 vo výške 61.087,- Sk so splatnosťou 27.03.2000, za zdaňovacie obdobie marec 2000 vo výške 48.228,- Sk so splatnosťou 25.04.2000 a hlásenie o vyúčtovaní dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov za zdaňovacie obdobie roku 1999 s daňovou povinnosťou 164.724,- Sk so splatnosťou 31.03.2000, následne bol obvinený vyzývaný na uhradenie daňových nedoplatkov výzvami č. 604/211/2382/00 z 18.01.2000, č.j. 604/211/12554/00 z 15.02.2000, č. 604/212/22443/00 z 09.03.2000 a č. 604/212/64280/00 z 25.05.2000, ktoré si prevzal, pričom na podnikateľskom účte č. 1275608757 na meno F. N., P. OK vedenom vo F. a.s. mal okrem iného k 03.01.2000 zostatok 5.957,25 Sk, dňa 05.01.2000 sumu 36.042,75 Sk, dňa 10.01.2000 zostatok 41.946,75 Sk, dňa 11.01.2000 zostatok 151.946,75 Sk, dňa 12.01.2000 zostatok 154.013,15 Sk, dňa 13.01.2000 uskutočnil výbery sumy 150.000,- Sk, dňa 18.01.2000 výber 2500,- Sk, dňa 24.01.2000 na predmetnom účte mal disponibilný zostatok 50.038,15 Sk a dňa 26.01.2000 zostatok vo výške 90.038,- Sk, dňa 27.01.2000 uskutočnil výber 10.000,- Sk, dňa 27.01.2000 uskutočnil platby vo výške 66.513,- Sk a prijal úhradu 850,- Sk, dňa 31.01.2000 uskutočnil platby vo výške 10.000,- Sk a prijal úhradu 9411,60 Sk, dňa 01.02.2000 prijal platbu 22.570,- Sk, dňa 03.02.2000 uhradil 5850,- Sk a dňa 07.02.2000 uhradil 10.000,- Sk, dňa 07.02.2000 uhradil 5.000,- Sk, dňa 10.02.2000 prijal platbu 37.300,- Sk, dňa 14.02.2000 výber 50.000,- Sk, dňa 17.02.2000 prijal platbu vo výške 35.030,- Sk a dňa 18.02.2000 uskutočnil výber 35.000,- Sk, dňa 22.02.2000 prijal platbu vo výške 70.405,20 Sk a dňa 23.02.2000 uskutočnil výber 70.000,- Sk, dňa 25.02.2000 prijal platbu vo výške 40.000,20 Sk, dňa 28.02.2000 platby vo výške 40.000,- Sk a

90.774,- Sk a uskutočnil výber 40.000,- Sk, dňa 29.02.2000 uskutočnil úhrady vo výške 102.209,- Sk a výber vo výške 30.000,- Sk, dňa 07.03.2000 prijal platbu vo výške 72.693,- Sk a dňa 13.03.2000 platbu vo výške 48.116,80 Sk a uskutočnil výber vo výške 70.000,- Sk a úhradu 4015,- Sk, dňa 14.03.2000 uskutočnil výber 47.000,- Sk, dňa 16.03.2000 prijal platbu vo výške 3.394,80 Sk a dňa 22.03.2000 prijal platbu 20.000,- Sk, dňa 24.03.2000 uhradil 2015,- Sk a uskutočnil výber v hotovosti 20.000,- Sk, dňa 30.03.2000 prijal platbu 20.000,- Sk, dňa 03.04.2000 prijal platbu 80.000,- Sk a uskutočnil výber 20.000,- Sk, dňa 05.04.2000 uhradil 31.995,- Sk, dňa 11.04.2000 prijal platbu 56.972,80 Sk a uhradil 6015,- Sk, dňa 12.04.2000 uskutočnil výber 99.000,- Sk, dňa 14.04.2000 prijal platbu 20.000,- Sk, dňa 17.04.2000 prijal platbu 5215,20 Sk, dňa 18.04.2000 uskutočnil výber 10.000,- Sk, dňa 25.04.2000 uskutočnil úhradu 10.000,- Sk, dňa 27.04.2000 prijal platbu 48.462,- Sk a uskutočnil platbu 5000,- Sk a dňa 28.04.2000 uskutočnil výber 45.000,- Sk, v čase splatnosti dane disponoval prostriedkami na účte najmenej vo výške 30.949,29 eur (932.378,40 Sk), avšak splatnú daň z uvedených finančných prostriedkov na účte neuhradil ani čiastočne, týmto konaním spôsobil R. úradu Q. II škodu vo výške 15.021,70 eur (452,544,- Sk).

Okresný súd uložil obžalovanému podľa § 278 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní dva roky.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil samostatným písomným podaním.

V písomných dôvodoch odvolania poukázal na predchádzajúce rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto trestnej veci s tým, že dôkazná situácia sa nezmenila. Ďalej uviedol, že by mohol byť stíhaný každý subjekt bez ohľadu na to, či je skutočne solventný s ohľadom na všetky svoje rovnocenné záväzky. Takéto relativizovanie pojmu solventnosť je nie len v rozpore s princípom právnej istoty, ale aj v rozpore s doktrínovým výkladom tohto pojmu ako aj so systematickou Trestného zákona, ktorý pri viacerých trestných činoch s tým istým pojmom solventnosť nevyhnutne pracuje. V takom prípade záver odvolacieho súdu aj následne súdu prvého stupňa o tom, že obžalovaný bol solventný k plneniu svojej daňovej povinnosti neobstojí. Poukázal ďalej na to, že súd prvého stupňa postupoval v rozpore s názorom vysloveným odvolacím súdom vo veciach vedených pod sp. zn. 2To/38/2012 a sp. zn. 2To/50/2015, čím postupoval v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou mu z § 327 ods. 1 Tr. por. Navrhol preto, aby odvolací súd postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že obžalovaného v zmysle § 285 písm. a/, b/ Tr. por. spod obžaloby v plnom rozsahu oslobodí alebo zastaví trestné stíhanie súlade s § 281 ods. 1 Tr. por. Ak to nebude možné z procesných dôvodov, aby zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného uviedol, že sa pridriava svojich predchádzajúcich návrhov v konaniach, ktoré boli zrušené ako aj posledného podaného odvolania zo dňa 23.09.2015. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaného v plnom rozsahu oslobodil spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a/, b/ Tr. por. Zotrval aj na možnom postupe v zmysle § 281 ods. 1 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť, napadnutý rozsudok je v súlade s intenciami posledného rozhodnutia odvolacieho senátu.

Obžalovaný F. N. sa na verejnom zasadnutí pridržal návrhu svojho obhajcu a požiadal, aby bol oslobodený.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 315 ods. 1 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť odvolania (306 ods. 1 Tr. por.) a tým absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

V predmetnej veci rozhodoval krajský súd opakovane. V inom zložení senátu na základe odvolania obžalovaného rozhodol pod sp. zn. 2To/38/2012 a sp. zn. 2To/50/2014, pričom v týchto rozhodnutiach v súhrne konštatoval, že doposiaľ vykonané dokazovanie k otázke solventnosti obžalovaného nebolo dostatočné a zakladá pochybnosti o tom, či sa skutok vôbec stal a či je trestným činom. Podľa názoru krajského súdu bolo spoľahlivo zistené iba to, že obžalovaný podal daňové priznania k dani DPH a v nich uvedenú daňovú povinnosť nesplnil. Len samotné neuhradenie daňových povinností však nie je trestným činom, nakoľko trestnoprávna zodpovednosť nie je konštruovaná ako zodpovednosť objektívna, ale ako zodpovednosť individuálna, ktorá vychádza zo zodpovednosti za zavinené konanie. Orgány činné v trestnom konaní a súd nezisťovali nič o tom, že by obžalovaný nechcel úmyselne dať uhradiť, vôbec neobjasňovali a nepreverovali obranu obžalovaného, že dane neplatil preto, lebo nemal finančné prostriedky. Okresnému súdu vytkol, že nezabezpečil účtovníctvo obžalovaného a nezisťoval, prípadne aj za účasti znalca z odboru ekonomiky, či obžalovaný skutočne v žalovanom období nemal finančné prostriedky na úhradu daní, resp. ako s finančnými prostriedkami, ktoré mal naložil. Bolo uložené okresnému súdu, aby zameral pozornosť na zisťovanie aká bola v rozhodnom období finančná situácia obžalovaného. Za účelom objasnenia a vyriešenia týchto otázok bolo uložené okresnému súdu pribrať do konania znalca z odvetvia daní a účtovníctva.

Odvolačný súd následne v rozhodnutí zo dňa 01.04.2015 pod sp. zn. 2To/4/2015 konštatoval, že pri predmetnom trestnom čine je vždy nutné skúmať solventnosť páchatel'a, teda to, či v dňoch splatnosti mal peňažné prostriedky k dispozícii. Predpokladom trestnej zodpovednosti, teda za spáchanie trestného činu nezaplatenia dane, je solventnosť a zároveň úmyselné zavinenie s tým, že úmysel sa musí vzťahovať aj na okolnosť, že ide o nezaplatenie dane, ktorá je splatná. Pokiaľ ide o dokazovanie solventnosti, krajský súd pripomenul, že nie je potrebné vždy objasňovať otázku solventnosti znaleckým dokazovaním, ale sú prípady, kedy postačí dokazovanie prostredníctvom výpisov bankových účtov v kombinácii s podanými daňovými priznaniami.

Súd I. stupňa vykonal v súhrne na hlavných pojednávaniach všetky dostupné dôkazy potrebné na rozhodnutie o obžalobnom návrhu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por., a tieto dôkazy aj správne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil.

Na základe vykonaného dokazovania dospel aj krajský súd k záveru, že v predmetnej veci bola z dostupných výpisov z účtov a z daňových priznaní podaných priamo obžalovaným, solventnosť preukázaná. Z výpisov z účtov vyplýva, že v čase splatnosti dane obžalovaný disponoval finančnými prostriedkami, realizoval platby a dokonca aj výbery z týchto účtov. Z hľadiska čisto formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu nezaplatenia dane a poistného (pokiaľ ide o objektívnu stránku) je pritom bez významu, ak páchatel' mal finančné prostriedky v čase splatnosti dane, avšak splatnú daň neuhradil, pretože by tým ohrozil svoje ďalšie fungovanie alebo prežitie. Prečo obžalovaný nezaplatil splatnú daň, hoci tak urobiť mohol, je pre naplnenie formálnych znakov skutkovej podstaty nezaplatenia dane bez právneho významu a motív platiteľa nevylučuje ani úmyselné zavinenie vo vzťahu k tomu, že cielene nezaplatil splatnú daň, nakoľko dal prednosť k úhrade iných svojich výdavkov. Ohrozenie existencie platiteľa - obžalovaného ako dôvod nezaplatenia splatnej dane nemá vplyv na naplnenie formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu nezaplatenia dane, keďže znaky tejto skutkovej podstaty nie je možné rozširovať o znaky, ktoré v nej nie sú obsiahnuté, alebo ktoré sú obsiahnuté v skutkovej podstate iného trestného činu / napr. nevyplatenia mzdy a odstupného/.

Krajský súd uzatvára, že obžalovaný ako trestne zodpovedný subjekt disponoval finančnými prostriedkami a sám a vedome rozhodoval na čo tieto budú použité, respektíve, že tieto finančné prostriedky nepoužije na zaplatenie splatnej dane (o splatnosti dane vedel, keďže podal sám daňové priznanie), teda úmyselne splatnú daň nezaplatil, ale z finančných prostriedkov, ktoré mal v tom čase k dispozícii, uhradil iné platby, resp. použil tieto finančné prostriedky na iné účely (hotovostné výbery). Nešlo pritom o rovnocenné záväzky, ako to namieta obhajoba vo svojom odvolaní, pretože pohľadávky štátu sú prednostnými pohľadávkami.

Odvolačný súd konštatuje, že z vyššie uvedených skutočností jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že predmetný skutok vykazuje všetky zákonné znaky trestného činu nezaplatenia dane, a preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď obžalovaného uznal vinným z trestného činu nezaplatenia dane podľa § 278 ods. 1 Tr. zák.

Čo sa týka konkrétneho druhu a výmery uloženého trestu, okresný súd správne vyhodnotil /hoci v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje akákoľvek úvaha prvostupňového súdu ohľadne uloženého druhu a výmery trestu/

- existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák.,
- neexistenciu priťažujúcej okolnosti,
- následne správne aplikoval ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. pri prevahe poľahčujúcich okolností.

V takto upravenej trestnej sadzbe /horná hranica zákonnej sadzby je znížená o jednu tretinu/, potom trest uložený vo výmere jeden rok je aj podľa názoru krajského súdu primeraný, zákonný a spravodlivý a zohľadňujúci všetky zákonné kritériá na ukladanie trestu. Krajský súd vyhodnotil, že s ohľadom na doterajší bezúhonný život obžalovaného, jeho osobu, dobu, ktorá uplynula od spáchania trestnej činnosti, nie je potrebné pôsobiť na jeho prevýchovu trestom nepodmienečným, čím by sa akcentovala represívna funkcia trestu. Na jeho prevýchovu bude postačovať hrozba trestom, a to po dobu dvoch rokov, ktorá doba podmiennečného odkladu výkonu trestu bude dostatočnou, aby sa preverilo, či obžalovaný nesklame dôveru súdu.

Okrem vecných odvolacích námietok, ktorými sa krajský súd vyššie zaoberal, je potrebné reagovať na protirečivý záverečný návrh obhajoby prezentovaný jednak v písomných dôvodoch odvolania ako i na verejnom zasadnutí odvolacieho spočívajúci v tom, že obhajoba navrhla oslobodiť obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/, b/ Tr. por. Pokiaľ súd oslobodzuje obžalovaného, musí byť vždy nepochybný záver o tom, o ktorý z dôvodov uvedených v ustanovení § 285 Tr. por. sa výrok o oslobodení opiera. Oslobodenie podľa písmena a/ sa totiž uplatní vtedy, ak na základe výsledkov dokazovania súd nemôže urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok na rozdiel od oslobodenia podľa písmena b/, ktoré sa uplatní vtedy, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo nie je trestným činom. Je teda právne vylúčené, aby bol akýkoľvek obžalovaný oslobodený spod obžaloby podľa viac ako jedného písmena ustanovenia § 285 Tr. por.

Na základe uvedených skutočností a úvah odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je zákonné a uložený trest je spravodlivý. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.